

תקנון יד ושם, התשכ"ט-1968 ¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 6 לחוק זכרון השואה והגבורה - יד ושם, התשי"ג-1953, אני מתקין, באישור הממשלה, תקנון זה:

פרק ראשון: המועצה

1. הרכב המועצה

(תיקונים: התש"ף, התשפ"א)

(א) אלה חברי המועצה של יד ושם:

- (1) יושב-ראש המועצה שנתמנה לתפקיד זה על ידי ראש הממשלה באישור הממשלה; לא היה מינוי כאמור, יהיה שר החינוך יושב-ראש המועצה;
 - (2) ארבעה שרים שמינתה הממשלה ובתוכם שר החינוך;
 - (3) שלושה באי-כוח הסוכנות היהודית לארץ-ישראל;
 - (4) שני באי-כוח הקרן הקיימת לישראל;
 - (5) נציג האוניברסיטאות המוכרות בישראל;
 - (6) נשיא האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים או נציגו;
 - (7) יושב-ראש הקונגרס היהודי העולמי;
 - (8) נציג אחד של ועידת התביעות היהודיות;
 - (9) נציג מועצת הרבנות הראשית לישראל;
 - (10) חברי ההנהלה של יד ושם שאינם חברי המועצה לפי פסקאות (1) עד (8);
 - (11) חברים שמינה שר החינוך מבין אנשי-ציבור, אנשי מדע ומחקר, חברי הסתדרויות-עולים, נציגי-קהילות, ארגונים ומוסדות העוסקים בחקר השואה, נציגי ארגונים של חיילים משוחררים, לוחמי הגיטאות וניצולי המחנות.
- (ב) מספר חברי המועצה שאינם חברי ההנהלה לא יעלה על מאה ולא יפחת מחמישים.

2. תקופת כהונה

חברי המועצה יתמנו לתקופה של ארבע שנים ואפשר לחזור ולמנותם, אלא שבמינוי הראשון של המועצה תתמנה מחצית החברים לתקופה של שנתיים.

3. תפקידי המועצה

(תיקונים: התשמ"ה, התשמ"ו)

ואלה תפקידי המועצה:

- (1) לייעץ להנהלה בפעולות המוסד;
 - (2) לאשר החלטות ההנהלה בענינים אלה:
- (א) הקמת מפעלי-זכרון ביזמת המוסד ובהנהלתו;
- (ב) הענקת אזרחות-זכרון של מדינת ישראל, לבני העם היהודי שהושמדו ונפלו בימי השואה והמרי, לאות היאספם אל עמם;

- (ב1) הענקת אזרחות כבוד ואזרחות זכרון של מדינת ישראל לאלה שהכירה בהם יד ושם כחסידי אומות העולם, לאות הוקרה על פעלם;
- (ג) האמצעים לציון השתתפותם של חיילים ולוחמי-מחתרת יהודים ונצורי גיטאות במערכות הקרב נגד הצורך הנאצי ועוזריו;
- (3) דיון בדו"חות של ההנהלה.

4. כינוס המועצה

- (א) יושב-ראש המועצה או יושב-ראש ההנהלה יכנסו את המועצה לפחות אחת לשנה.
- (ב) הזמנות לחברי המועצה יישלחו בדואר רשום בצירוף סדר היום וכל חומר אחר שייראה ליושב-ראש המועצה או ליושב-ראש ההנהלה ופרוטוקול של הישיבה הקודמת; שלישי אחד לפחות מחברי המועצה יהיה רשאי להציע סעיפים נוספים לסדר היום של המועצה, ובלבד שהדרישה נתקבלה במשרד יד ושם שבועיים לפחות לפני ישיבת המועצה.
- (ג) המועצה תתכנס בירושלים.

5. הצבעות

- החלטות המועצה מתקבלות ברוב קולות הנוכחים ולכל חבר נוכח יהא קול אחד; היו הדעות שקולות, רשאי היושב-ראש להכריע בקולו.

6. ממלאי מקום לבאי-כוח

- ארגונים ומוסדות המיוצגים במועצה רשאים למנות לבאי-כוחם ממלאי-מקום מתושבי הארץ על מנת שישתתפו בישיבות המועצה כשנבצר מבאי-כוחם להשתתף בהן.

7. הפסקת חברות

- חבר המועצה שהתפטר מתפקידו, או שלא השתתף, הוא או ממלא-מקומו, בשתי ישיבות רצופות של המועצה ללא סיבה המניחה דעתו של יושב-ראש המועצה, או שנבצר ממנו מאיזו סיבה שהיא למלא את תפקידו, רואים אותו כאילו חדל הוא או סגנו מהיות חבר המועצה מתאריך שיקבע יושב-ראש המועצה.

8. העדר יושב ראש המועצה

- בהעדר יושב ראש המועצה ישב בראשה יושב ראש ההנהלה.

9. מנין חוקי

- ישיבות המועצה יהיו חוקיות אם השתתפו בהן לא פחות משלושים חבר; לא היו במועד שנקבע משתתפים במספר הדרוש, תתקיים ישיבת המועצה בו ביום ובו במקום שעה אחת לאחר המועד שנקבע ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.

10. פרוטוקולים

- פרוטוקול מלא של כל ישיבת המועצה יחתם ביד היושב-ראש וישמר בין המסמכים של המוסד.

11. השתתפות בישיבות הנהלה

- יושב ראש המועצה או סגנו זכאים להשתתף בישיבות הנהלה.

פרק שני: ההנהלה

12. יושב ראש

(תיקונים: התש"ף, התשפ"א)

יושב-ראש ההנהלה יתמנה על ידי שר החינוך באישור הממשלה.

13. הרכב ההנהלה, ישיבותיה וסדרי דיוניה

(תיקונים: התשל"ו, התש"ף, התשפ"א)

(א) המנהל הכללי של משרד החינוך, שני באי-כוח הסוכנות היהודית לא"י, בא-כוח הקרן הקיימת לישראל, יושב ראש הקונגרס היהודי העולמי, שני באי-כוח ועידת התביעות היהודיות ונציג של משרד ראש הממשלה יהיו חברים בהנהלה.
(ב) השרים חברי המועצה לפי סעיף 1(א)(2) ישתתפו בישיבותיה ובעבודתה של ההנהלה בזכויות מלאות של חברי ההנהלה.

(ג) על פי המלצת ההנהלה ימנה שר החינוך נציגי-ציבור להנהלה אך לא יותר משבעה.

(ד) ישיבת ההנהלה תהיה חוקית אם נכחו בה מחצית חבריה לפחות; נכחו פחות ממחצית חבריה, תידחה הישיבה למחצית השעה, ולאחר מכן תהיה הישיבה חוקית בכל מנין שהוא, ובלבד שלא יפחת משלושה ובתוכם היושב ראש.

(ה) שר החינוך יפרסם ברשומות הודעה על הרכב ההנהלה והשינויים שחלו בה.

(ו) השרים שנתמנו לפי סעיף 1(א)(2), יושב ראש הקונגרס היהודי העולמי, בא-כוח הקרן הקיימת לישראל, בא-כוח הסוכנות היהודית לא"י ובא-כוח ועידת התביעות היהודיות רשאים, כל אחד מהם, בהתייעצות עם שאר חברי ההנהלה, למנות בא-כוח שישתתף במקומם בישיבות ההנהלה.

(ז) מושב ההנהלה יהיה בירושלים.

14. סגן ליושב-ראש

ההנהלה תבחר בסגן ליושב ראש ההנהלה.

14א. תקופת כהונה

(תיקון התשל"ה)

(א) באי-כוח ונציגים שהם חברי ההנהלה לפי סעיף 13(א) ו-(ג) יכהנו בתפקידם לתקופה של ארבע שנים ואפשר לחזור ולמנותם מחדש.

(ב) כעבור שנתיים מיום מינוי חברי ההנהלה האמורים בסעיף קטן (א), יתפטרו מחציתם בתאריך שלא יאוחר מ-1 בינואר של אותה שנה; המועמדים להתפטרות הראשונים יצוינו על ידי השר והזכאים למנות את חברי ההנהלה לפי סעיף 13 ימנו חברים חדשים, שיכהנו לתקופה של שנתיים בלבד עד סוף כהונתה של אותה הנהלה.

(ג) חדל חבר ההנהלה לכהן בתפקידו מסיבה כלשהי, יתמנה חבר אחר במקומו מבין אותם מוסדות המפורטים להלן, ובלבד שחבר חדש כאמור יכהן בתפקידו עד תום תקופת כהונתה של אותה הנהלה.

15. תפקידי ההנהלה

(תיקון התשמ"ה)

ואלה תפקידי ההנהלה:

- (1) לאשר תקציב שנתי לצרכי פעולות המוסד וניהולו במסגרת אומדן ההכנסות, ההקצבות והתרומות העומדות להתקבל מדי שנה בשנה, וכל זה מתוך תיאום עם המוסדות המממנים את יד ושם;
- (2) לקבל תרומות והקצבות למטרות מיוחדות לפי התנאים שנקבעו או שהוסכם עליהם בין המוסד לבין התורם;

(3) לקבוע תקן העובדים, ותנאי העבודה והשכר הכלליים;

(4) לבחור בוועדות מיוחדות מבין חברי ההנהלה ומחוצה לה על מנת שידונו בנושאים מיוחדים שתקבע להן ויביאו החלטותיהן לאישורה;

(5) לבחור בוועדות מתמידות מבין חברי ההנהלה ומחוצה לה, על מנת שידונו בנושאים מוגדרים שתקבע להן; ההנהלה תקבע אם ואיזה מהחלטות הוועדות המתמידות טעונות אישור ההנהלה;

(6) להחליט בכל ענין הנוגע לפעולות יד ושם, אולם החלטותיה הנוגעות לביצוע הפעולות הנזכרות בסעיפים (1)2, (4)2, (4)2א, (4)7 ו-(5) לחוק טעונות אישור המועצה;

(7) לזמן ועדות וכינוסים, ולקבוע מועדם, דרכי-הרכבתם, הנושאים לדיוניהם ומקום-כינוסם.

16. הצבעות

החלטות ההנהלה יתקבלו ברוב קולות ולכל חבר נוכח יהיה קול אחד; הצעה שהצביעו בעדה פחות משלושה חברים או שהדעות בהצבעה עליה היו שקולות, רואים אותה כאילו לא נתקבלה.

17. מועדי ישיבות ההנהלה

(א) ההנהלה תתכנס בשעת הצורך לפי החלטת יושב ראש ההנהלה, ובהעדרו - לפי החלטת סגנו, לפחות אחת לשלושה חדשים.

(ב) ההנהלה תתכנס לישיבה יוצאת מן הכלל, אם תבוא על כך דרישה בכתב ליושב ראש ההנהלה חתומה בידי ארבעה מבין חבריה; יושב ראש ההנהלה יקבע את מועד הישיבה היוצאת מן הכלל.

18. פרוטוקולים

(א) פרוטוקול ישיבת ההנהלה ייחתם על ידי היושב-ראש וסגנו ויישמר בתיק הפרוטוקולים.

(ב) העתק מהחלטות ההנהלה יישלח לכל חברי ההנהלה.

19. ועד המנהל

(א) ההנהלה תבחר מבין חבריה, לרבות באי-כוחם, ששה חברים לכל היותר ובתוכם היושב-ראש להיות הוועד המנהל, ואלה תפקידיו:

(1) טיפול בבעיות השוטפות של המוסד, שנקבעו על ידי ההנהלה;

(2) ביצוע עיסקאות המחייבות הוצאות, במסגרת התקציב.

(ב) הוועד המנהל יקבע מדי פעם בפעם מי מבין חבריו הם בעלי זכות-החתימה.

(ג) הוועד המנהל רשאי להסמיך מפעם לפעם שני עובדים בכירים לייצגו בעיסקאות ובסכומים שיקבע, ולמסור להם זכות-חתימה לאותם ענינים.

(ד) דין הוועד המנהל כדין ועדה מתמדת כמשמעותה בסעיף 15(5).

התקציב

20.

(1) שנת-התקציב של יד ושם היא כשנת-התקציב של המדינה;

(2) הוועד המנהל יכין מדי שנה הצעת-תקציב; להצעה יצורפו דברי-הסבר;

(3) הצעת-התקציב תובא לדיון בוועדת-הכספים של המוסד, שתיחשב כועדה מתמדת של המוסד לפי סעיף

15(5), ולאחר שנתקבלה על ידי ועדה זו תובא לאישורה של ההנהלה;

(4) ועדת-הכספים תעקוב אחרי ביצוע התקציב ותאשר שינויים לפי צורך.

פרק שלישי: ציון השתתפות במערכות הקרב נגד הצורר הנאצי ועוזריו

21. מינוי ועדת הציון

(א) שר הבטחון ימנה ועדה לציון השתתפותם של חיילים ולוחמי-מחתרת יהודים ונצורי הגיטאות, במערכות-הקרב נגד הצורר הנאצי ועוזריו.

(ב) הועדה תהיה מורכבת משלושה נציגי יד ושם, שלושה נציגי ארגונים של לוחמים בנאצים ועוזריהם ונציג משרד הבטחון; יושב-ראש הועדה ימונה על ידי שר הבטחון מבין חבריה.

22. דיוני הועדה

הועדה תקבע את סדר דיוניה.

23. צורת האות

(א) הועדה תקבע את האמצעים לציון השתתפות כאמור בסעיף 21(א), בהתייעצות עם מנהל אגף כוח אדם במשרד הבטחון ובאישור שר הבטחון.

(ב) הועדה תקבע לציון-השתתפות אות-זכרון שיוענק בצירוף תעודה; צורתה ותכנה של התעודה טעונים אישור שר הבטחון.

24. הזכאים לקבל את האות

(א) האות יוענק, באישור הועדה, למי שהשתתף במערכות-הקרב נגד הצורר הנאצי ועוזריו ולחם בהן במסגרת שהגדירה הועדה.

(ב) האות יוענק לזכאי לקבלו, או לשאירו, אם היה בזמן ההענקה אזרח ישראלי או תושב קבוע בישראל; "שאיר", לענין זה - אלמן, אלמנה, בן, בת, אב, אם, אח, או אחות; היו שני שאירים או יותר בדרגה שווה, יימסר האות לקשיש שבהם.

25. תנאים מיוחדים

26.

[[תיקון התשמ"ו (מס' 2)]]

על אף האמור בפרק זה, רשאית הועדה לא להעניק את האות, אם ראתה כי נסיבות המקרה מצדיקות זאת.

אדם שנשללה ממנו הזכות לקבלת האות כאמור בסעיף 25, רשאי לערער לפני ועדת-ערעורים של שלושה שמינה שר הבטחון.

פרק רביעי: הוראות שונות

27. ביטול

תקנון יד ושם התשט"ו-1955 - בטל.

28. הוראות מעבר

חברי ההנהלה שנתמנו לפי תקנון יד ושם, התשט"ו-1955, יוסיפו לכהן עד מינוי חברי ההנהלה לפי תקנון זה; אולם יושב-ראש המועצה שנתמנה לפי תקנון יד ושם, התשט"ו-1955, ביום כ"א באב התשכ"ו (27 באוגוסט 1967) יכהן כיושב-ראש

ההנהלה ויראו אותו כאילו נתמנה לפי תקנון זה.

29. השם

לתקנון זה ייקרא "תקנון יד ושם, התשכ"ט-1968".

י"ג בכסלו התשכ"ט (4 בדצמבר 1968)

זלמן ארן

שר החינוך והתרבות

[1]. ק"ת 2326, התשכ"ט, עמ' 563.

תיקונים: ק"ת 3234, התשל"ה (13.10.1974), עמ' 61;

ק"ת 3416, התשל"ו (19.10.1975), עמ' 272;

ק"ת 4804, התשמ"ה (20.5.1985), עמ' 1274;

ק"ת 4905, התשמ"ו (27.2.1986), עמ' 540;

ק"ת 4929, התשמ"ו (27.4.1986), עמ' 839 [התשמ"ו (מס' 2)];

ק"ת 8654, התש"ף (14.7.2020), עמ' 1798;

ק"ת 9580, התשפ"א (19.8.2021), עמ' 4014.

//